

Sylabus na rok akademicki: 2021/2022
Cykl kształcenia: 2021/2022-2026/2027

Opis przedmiotu kształcenia

Nazwa przedmiotu	Środowiskowe i żywieniowe uwarunkowania zdrowia (1) Environmental and nutritional determinants of health (1)		Grupa szczegółowych efektów uczenia się										
			Grupa zajęć (kod grupy)	Nazwa grupy									
			B	Naukowe podstawy medycyny									
			C	Nauki przedkliniczne									
			G	Prawne i organizacyjne aspekty medycyny									
Wydział	Wydział Lekarski												
Kierunek studiów	Lekarski												
Poziom studiów	☒ jednolite magisterskie ☐ I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe												
Forma studiów	☒ stacjonarne ☒ niestacjonarne												
Rok studiów	I	Semestr studiów:	☐ zimowy ☒ letni										
Typ przedmiotu	☐ obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☒ wolnego wyboru/ fakultatywny												
Język wykładowy	☒ polski ☐ angielski												
Liczba godzin													
Forma kształcenia													
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie kierowane (SK)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:													
(Nazwa jednostki realizującej przedmiot)													
Kształcenie bezpośrednie ¹													
Kształcenie zdalne ²													
Semestr letni:													

¹ Kształcenie prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

² Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Katedra i Zakład Higieny													
Kształcenie bezpośrednie		10											
Kształcenie zdalne													

Razem w roku:

Katedra i Zakład Higieny													
Kształcenie bezpośrednie		10											
Kształcenie zdalne													

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

- C1. Nauczenie studentów holistycznego podejścia do poszukiwania przyczyn choroby w tym oddziaływania środowiska życia.
- C2. Znajomość czynników środowiskowych jak i industrializacji rzutujące na zachorowalność społeczeństwa, negatywnie wpływających na zdrowie.
- C3. Nauczenie studentów o zagrożeniach związanych z żywnością.
- C4. Nabycie umiejętności przez studentów do samodzielnego wyszukiwania najważniejszych informacji o wpływie zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych na zdrowie człowieka przy uwzględnieniu różnych środowisk narażenia.
- C5. Przygotowanie studentów do przeprowadzenia analizy oceny ryzyka zdrowotnego ekspozycji na czynniki środowiskowe.
- C6. Kształtowanie kompetencji społecznych, potrzebnych do wykonywania zawodu lekarza, zgodnie z sylwetką absolwenta.

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:

Numer szczegółowego efektu uczenia się	Student, który zaliczy przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych * wpisz symbol
D.W1.	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	Prezentacja multimedialna	SE
E.W1.	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób	Prezentacja multimedialna	SE
G.W1.	metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych	Prezentacja multimedialna	SE

* WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe-niekliniczne; CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; PP - zajęcia praktyczne przy pacjencie; LE - lektoraty, WF - zajęcia wychowania fizycznego; PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie kierowane, EL - E-learning

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta
1. Godziny w kontakcie bezpośrednim:	10
2. Godziny w kształceniu zdalnym:	0
3. Godziny indywidualnej pracy własnej studenta:	3
4. Godziny samokształcenia kierowanego:	n/d
Sumaryczny nakład pracy studenta:	13
Punkty ECTS za przedmiot:	0,5

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)

Wykłady: nie dotyczy

Seminaria

- 1,2. Zmiany w środowisku człowieka: industrializacja, urbanizacja, klimat środowiska i współczesne epidemie chorób cywilizacyjnych i zaburzeń zdrowia.
- 3,4. Czynniki hormonalnie czynne w środowisku i skutki ekspozycji.
- 5,6. Zaburzenia zdrowia i choroby związane z zanieczyszczeniem środowiska, populacje wrażliwe, biomonitoring i sposoby oceny stanu zdrowia.
- 7,8. Zagrożenia zdrowotne związane z żywnością Pozostałości pestycydów i leków w żywności. Czynniki biologiczne występujące w żywności. Naturalne substancje anty-odżywcze i toksyczne w żywności.
- 9,10. Zagrożenia związane z zabawkami i kosmetykami. Znaczenie odpowiednich opakowań do żywności w bezpieczeństwie zdrowotnym konsumentów.

Ćwiczenia: nie dotyczy

Inne: nie dotyczy

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Człowiek, środowisko, zagrożenie., Red. Np. Jerzy Zwoździak., Oficyna Wydawnicza PWR, 2002.
2. Kolarzyk E: Wybrane problemy higieny i ekologii człowieka
- <http://www.e-nujag.cmuj.krakow.pl/materialy/higiena/Skrypt-tekst.pdf>
3. Wybrane numery kwartalnika Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej – Medycyna Środowiskowa – Environmental Medicine.

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Kołwzan B., Adamiak W., Grabas K., Pawełczyk A.: Podstawy mikrobiologii w ochronie środowiska. Oficyna Wydawnicza PWR, Wrocław 2005.
2. Siemiński M., Środowiskowe zagrożenia zdrowia, PWN, Warszawa 2007.

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do przedmiotu)
Znajomość fizjologii człowieka.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego lub praktycznego, jego formę oraz wymagania, jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

UWAGA! Warunkiem zaliczenia przedmiotu nie może być obecność na zajęciach

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Obecność na zajęciach, aktywność – w tym opracowanie własnego zagadnienia/problemu i prezentacja na zajęciach (Prezentacja).

Zaliczenie na ocenę odbywa się w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim lub przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

Ocena:	Kryteria zaliczenia przedmiotu na ocenę ³
Bardzo dobra (5,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem, prezentacja efektów pracy grupowej), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, ciekawa, przejrzysta, estetyczna szata graficzna, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)
Ponad dobra (4,5)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (bardzo dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, przejrzysta szata graficzna, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)
Dobra (4,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (udział w dyskusjach, współpraca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, zmieszczenie się z wystąpieniem w przysługującym czasie)

³ Weryfikacja musi obejmować wszystkie efekty uczenia się, realizowane podczas wszystkich form kształcenia w ramach danego przedmiotu.

Dość dobra (3,5)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (praca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (dobre przygotowanie merytoryczne i sposób prezentacji, niewielkie przekroczenie czasu prezentacji)
Dostateczna (3,0)	Obecność na wszystkich zajęciach lub ich odrobienie (nie więcej niż 1 nieobecność), aktywność na zajęciach (praca zespołowa, praca z tekstem), opracowanie zagadnienia tematycznego i przedstawienie go w postaci prezentacji multimedialnej (przygotowanie merytoryczne w stopniu dostatecznym, zrozumiały sposób prezentacji, niewielkie
	Kryteria zaliczenia przedmiotu na zaliczenie (bez oceny) ³
zaliczenie	nie dotyczy

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu ³
Bardzo dobra (5,0)	nie dotyczy
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Zakład Higieny
Adres jednostki:	ul. Mikulicza-Radeckiego 7 Wrocław 50-345
Numer telefonu:	71 784 15 02
E-mail:	wl-10@umw.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	prof. dr hab. Krystyna Pawlas
Numer telefonu:	71 784 15 08
E-mail:	krystyna.pawlas@umw.edu.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:

Imię i nazwisko	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy	Dyscyplina naukowa	Wykonywany zawód	Forma prowadzenia zajęć
Krystyna Pawlas	prof. dr hab.	nauki o zdrowiu	nauczyciel akademicki, higienista	seminaria

Data opracowania sylabusu
30.06.2021

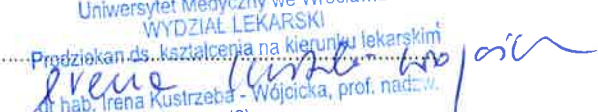
Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusu:
prof. dr hab. Krystyna Pawlas

Podpis Kierownika/ów jednostki/ek
Prowadzącej/ych zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I ZAKŁAD HIGIENY
Kierownik

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

dr hab. n. med. Paweł Gać, prof. uczelni

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
Przedkolan ds. kształcenia na kierunku lekarskim

dr hab. Irena Kustrzeba - Wójcicka, prof. nadzw.
(2)